

Tájékoztató az iskolapszichológusi ellátásról

Az iskolapszichológus az iskola tanulóinak **lelki jóllétét és mentális egészségét** segíti. Munkája során a gyermekekkel biztonságos, támogató környezetben beszélget, és segít eligazodni a nehéz érzések, problémák között.

Hogyan zajlik az iskolapszichológusi ellátás?

- A gyermek **egyszeri alkalommal** szülői engedély nélkül is beszélgethet az iskolapszichológussal.
- **Ha a gyermeknek egynél több alkalomra van szüksége**, akkor az aláírt szülői beleegyező nyilatkozat szükséges, melyet *kizárólag személyesen az iskolapszichológus ad ki!*
- Szülői beleegyezés hiányában **a gyermek nem vehet részt több alkalmas pszichológiai foglalkozáson** (kivétel: ha a gyermek **krízisben van** és azonnali ellátást igényel)
- A beleegyező nyilatkozat célja, hogy a szülő tudjon a folyamatról és támogassa a gyermeket a folyamatban.

Mit jelent a titoktartás?

- Az iskolapszichológust **titoktartás köti**.
- A gyermeke által elmondott személyes, lelki tartalmakat **nem adja tovább másnak**.
- Kivételt csak az jelent, ha a gyermek **veszélyben van**, vagy saját testi-lelki biztonsága veszélyeztetett. Ilyen esetben a gyermek védelme az első.

Mikor eredményes a pszichológiai segítség?

- Akkor, ha a gyermek **a megbeszélt időpontokban rendszeresen részt vesz** a foglalkozásokon.
- Fontos, hogy a gyermek **időben megérkezzen** és a találkozók ne maradjanak el.
- A rendszeresség segít abban, hogy a gyermek biztonságban érezze magát, és valódi segítséget tudjon kapni. Az igazolatlan hiányzások megakasztják, nehezítik a segítő folyamatot. Kérem minden esetben előre jelezzék, ha gyermek nem tud megjelenni!

Miben tud segíteni az iskolapszichológus?

Az iskolapszichológus többek között az alábbi területeken nyújt segítséget:

- szorongás, félelmek, lelki feszültség csökkentése,
- érzelmi nehézségek, hangulatingadozás kezelése,
- önbizalomhiány, önértékelési problémák támogatása,
- viselkedési nehézségek lelki hátterének megértése,
- családi, iskolai vagy kortárs kapcsolati problémák feldolgozása,
- krízishelyzetek felismerése és kezelése,
- szükség esetén további szakemberhez irányítás
- pszichológiai vélemény, összefoglalás írása további segítő szervek részére

Milyen módszerekkel jogosult dolgozni a pszichológus?

Az alábbi módszerek alkalmazása pszichológusi végzettséghez, szakmai felelősséghez és etikai kötelezettségekhez kötött, ezért más segítő szakember számára nem megengedett.

1. Pszichológiai tanácsadás

- Strukturált, célzott beszélgetési folyamat a lelki működés megértésére és támogatására.
- Nem azonos a segítő beszélgetéssel vagy pedagógiai támogatással

2. Pszichológiai intervenciók (célzott beavatkozás) alkalmazása

- Rövid vagy középtávú pszichológiai beavatkozások (pl. szorongáscsökkentés, érzelemszabályozás támogatása).
- Ide tartoznak az ún. **alacsony intenzitású pszichológiai intervenciók** is

3. Projektív módszerek használata

- Rajztesztek, történetalkotás, szimbolikus tartalmak pszichológiai értelmezése.
- A hangsúly **nem a rajzoltatáson**, hanem az **értelmezésen** van, ami kizárólag pszichológusi kompetencia.

4. Alkalmazott pszichológiai kérdőívek felvétele és értelmezése

- Mentális állapotot, érzelmi működést, személyiségjellemzőket mérő eszközök alkalmazása.
- A **felvétel és az értelmezés együtt** alkot kompetenciát.

5. Pszichológiai állapotfelmérés és szakmai véleményalkotás

- Lelki állapot, pszichés terheltség, sérülékenység megítélése.
- Ez **nem pedagógiai megfigyelés**, hanem pszichológiai szakvélemény.

6. Krízisintervenció pszichológiai keretek között

- Akut lelki krízis felismerése és kezelése pszichológiai eszközökkel.
- Ide tartozik az önveszélyeztetés, súlyos lelki megterhelés kezelése.

7. Mentális zavar gyanújának pszichológiai szűrése

- Nem diagnózis, hanem **pszichológiai szakmai jelzés**, amely továbblépést indokolhat.
- A diagnózis orvosi/klinikai kompetencia, de a **pszichológiai szűrés kizárólag pszichológusé**.

8. Pszichológiai folyamat vezetése

- Több alkalmas, egymásra épülő pszichológiai munka.

- Nem alkalmi beszélgetések sorozata, hanem szakmailag tervezett folyamat.

9. Lelki tartalmak kezelése etikai titoktartás mellett

- A pszichológust jogszabályban és etikai kódexben rögzített titoktartás köti.
- A titoktartás alóli kivételek pszichológusi döntést igényelnek.

10. Pszichológiai irányítás és szakmai továbbképzés

- Annak eldöntése, mikor szükséges pszichiáter, klinikai pszichológus vagy más egészségügyi ellátás.
- Ez **pszichológiai szakmai mérlegelésen** alapul.

Szakmai és jogi háttér (magyar vonatkozás)

A fenti kompetenciák alapját többek között az alábbiak adják:

- **1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről**
- **Magyar Pszichológiai Társaság** szakmai állásfoglalásai
- **Magyar Pszichológus Kamara** (pszichológusi kompetenciahatárok)
- **Iskolapszichológiai protokollok** (Oktatási Hivatal, EMMI iránymutatások)
- **Pszichológusi Etikai Kódex**

Fontos tudni

- Az iskolapszichológus **nem büntet, nem fegyelmez** és nem osztályoz!
- A beszélgetések célja a gyermek **segítése és támogatása**, nem a számonkérés,
- A pszichológiai ellátás **ingyenes** és az iskola keretein belül történik az intézmény diákjainak számára.

Szalai Zoltán
okleveles pszichológus

Versend, 2026.01.22.